

07.10.2020

Asia/12

§ 243

Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite Helsingin kaupungin ulkopuolisista asiantuntijapalveluostoista

HEL 2020-005564 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi seuraavasti:

A. Vastataan aloitteessa asetettuihin vastaamatta jääneisiin kysymyksiin 1) Mikä on syynä asiantuntijapalveluiden loppusumman lisääntymiseen? ja 2) Mihin toimiin kaupunginkansliassa ryhdytään, jotta ostojen tarkoituksenmukaisuus voidaan taata?

B. Lisäksi selvitetään tarkemmin, onko mahdollista saada taloudellisia säästöjä toteuttamalla suurempi osa ostetuista asiantuntijapalveluista omana työnä.

C. Selvitetään asiantuntijaostojen seurannan kehittämistä siten, että voidaan raportoida, millä perusteilla ulkopuolisiin ostoihin päädytään ja mikä osuus ostoista kilpailutetaan.

D. Selvitetään asiantuntijapalveluihin liittyvien tarjousten ja sopimusten julkistaminen kaupungin verkkosivuilla.

5 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Asia palautetaan uudelleentalusteltavaksi seuraavasti: A. Vastataan aloitteessa asetettuihin vastaamatta jääneisiin kysymyksiin 1) Mikä on syynä asiantuntijapalveluiden loppusumman lisääntymiseen? ja 2) Mihin toimiin kaupunginkansliassa ryhdytään, jotta ostojen tarkoituksenmukaisuus voidaan taata? B. Lisäksi selvitetään tarkemmin, onko mahdollista saada taloudellisia säästöjä toteuttamalla suurempi osa ostetuista asiantuntijapalveluista omana työnä. C. Selvitetään asiantuntijaostojen seurannan kehittämistä siten, että voidaan raportoida, millä perusteilla ulkopuolisiin ostoihin päädytään ja mikä

osuus ostoista kilpailutetaan. D. Selvitetään asiantuntijapalveluihin liittyvien tarjousten ja sopimusten julkistaminen kaupungin verkkosivuilla.

Jaa-äännet: 42

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Oso Kivekäs, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Osmo Soininvaara, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 37

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Jukka Järvinen, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Juhani Strandén, Leo Stranius, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Tyhjä: 6

Jussi Chydenius, Ville Jalovaara, Emma Kari, Nasima Razmyar, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Noora Fils, hankintapäällikkö, puhelin: 310 31501
noora.fils(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutetun aloite 22042020 Honkasalo Veronika, Valtuustoaloite Helsingin kaupungin ulkopuolisista asiantuntijapalveluostoista
- 2 Asiantuntijapalvelut 2017_2019

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Veronika Honkasalo ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki laatii kaupunginhallitukselle selvityksen, josta ilmenevät muun muassa seuraavat asiat:

1. Asiantuntijapalveluostojen tilirakenteen selventäminen siten, että tilirakenteesta selkeästi käy ilmi, minkälaisesta ostosta on kyse, miksi on päädytty ulkopuoliseen ostoon ja onko ostoa kilpailutettu?
2. Mikä on syynä asiantuntijapalveluiden loppusumman merkittävään lisääntymiseen vuodesta 2012-2013?
3. Miksi asiantuntijapalveluita ei ole tehty kaupungin omana työnä?
4. Mikä taho kaupungissa koordinoi asiantuntijapalveluiden ostoja kaupungin kokonaisorganisaation näkökulmasta?
5. Mihän toimii kaupunginkansliassa ryhdytään, jotta asiantuntijapalveluiden ostojen tarkoituksenmukaisuus voidaan taata?
6. Miltä ulkopuolisilta yhtiöiltä Helsingin kaupunki on pääosin tehnyt asiantuntijapalveluostoja?

Kaupunginhallitus toteaa kaupungin käyttämän tilirakenteen osalta, että kaupungin tilirakenne on julkishallinnon JHS 192 -suosituksen ja kuntien kirjanpitolautakunnan ohjeistuksen mukainen. Kuntien automaattista talouden raportoinnin sisältöä ja aikatauluja velvoittaa ja ohjaa lainsäädäntökokonaisuus, jota täydentää valtiovarainministeriön laatima ja ylläpitämä Aura-käsikirja.

Lainsäädäntökokonaisuuden lakiosuus annettiin eduskunnalle hallituksen esityksenä kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskeksi lainsäädännöksi (HE 60/2019). Laintasoista sääntelyä täydennetään valtioneuvoston asetuksella, jonka asetuksenantovaltuudesta säädetään kuntalain 112 §:ssä. Asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä kunnan tilinpäätökseen kuuluvasta taseesta, tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta ja niiden liitteenä olevista tiedoista sekä talousarvion toteutumisvertailusta ja toimintakertomuksesta, konsernitilinpäätöksestä ja sen liitetiedoista sekä osavuositarkastuksista. Tietosisällön osalta määritellään taloustietojen raportointia ohjaavat kuntien ja kuntayhtymien tililuettelot, palveluluokitukset ja sektoriluokitukset. Tietosisällön muodostamista ohjaavat lisäksi muun muassa kustannuslasken-

nan ohjeistus sekä kirjanpitolautakunnan ja sen kuntajaoston voimassa olevat yleisohjeet ja lausunnot.

1.1.2021 tulee voimaan uusi tiliryhmittely, jossa palveluiden ostoja, muun muassa asiantuntijapalveluiden ostoja, eritellään nykyistä ryhmittelyä tarkemmin. Tilirakenne ei kuitenkaan mahdollista raportointia siitä, miksi on päädytty ulkopuoliseen ostoon ja onko ostoa kilpailutettu.

Kaupunki on tehnyt vuosina 2017-2019 ulkopuolisia asiantuntijapalveluiden ostoja noin 154 miljoonalla eurolla (alv 0 %). Valtuustoaloitteessa mainittu 470 miljoonaa euroa on koko tiliryhmän "toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalvelut" summa vuoden 2017-2019 ostoista. Vuosina 2017-2019 kaupungilla on ollut useita kehityshankkeita, kuten digitalisaatio-ohjelma, joiden toteuttamisen tueksi on hankittu ulkopuolisia asiantuntijapalveluita.

Asiantuntijapalveluita hankitaan sellaisissa tilanteissa, joissa kaupungilla itsellään ei ole riittävää osaamista tai riittäviä resursseja eikä ole tarkoituksenmukaista rakentaa kyseistä osaamista kaupungille, esimerkiksi rekrytoimalla tietyn alueen asiantuntijoita kaupungin omaan palvelukseen.

Helsingin kaupungilla hankintayksikköinä toimivat hallintosäännön 20 luvun 7 §:n mukaisesti kaupunginkanslia, tarkastusvirasto, toimialat, liikelaitokset sekä pelastuslaitos. Kaupunginkanslian talous- ja suunnitelluosaston hankinnat ja kilpailuttaminen -yksikkö vastaa kaupungin hankintatoimen ohjaamisesta ja kehittämisestä. Kaupunginkanslia on kilpailuttanut asiantuntijapalveluiden yhteishankintasopimuksia ja lisäksi hankintayksiköillä on omia erillishankintoina toteutettuja asiantuntijapalveluita koskevia hankintasopimuksia. Asiantuntijapalveluiden ostoja koordinoidaan osana kaupungin hankintatoimen ohjausta. Näitä palveluita tai niiden ostoja ei seurata erikseen kaupunkitasoisesti.

Helsingin kaupungin hankintoja koskevat määräykset sisältyvät hallintosääntöön ja talousarvion noudattamisohjeeseen. Lisäksi hankinnossa tulee noudattaa lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (hankintalaki 1397/2016) ja lakia vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (erityisalojen hankintalaki 1398/2016). Näiden erityislakien ohella ovat tavanomaisesti huomioon otettavia myös kuntalaki (410/2015), hallintolaki (434/2003), laki tilaajan selvityselvöllisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006; tilaajavastuulaki) ja laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999; julkisuuslaki). Kaupungin hankintakäsikirjassa annetaan käytännönläheisiä neuvoja ja ohjeita hankintojen toteuttamiseksi tarkoituksenmukaisella tavalla ja lainsäädäntöä noudattaen. Lisäksi kaupun-

gilla on erilliset ohjeet puitejärjestelyihin perustuvien hankintojen ja tilausten sekä pienhankintojen toteuttamista varten. Asiantuntijapalveluiden ostojen tarkoituksenmukaisuudesta vastaa hankinnasta päättävä taho.

Liitteessä 2 on esitetty tiliryhmässä "toimisto- pankki- ja asiantuntijapalvelut" vuosina 2017-2019 tehdyt ostot sadan euromääräisesti suurimman yhtiön osalta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on esitettävä aloite, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, valtuuston käsiteltäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa.

Esitys on valmisteltu talous- ja suunnitteluosastolla.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Noora Fils, hankintapäällikkö, puhelin: 310 31501
noora.fils(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutetun aloite 22042020 Honkasalo Veronika, Valtuustoaloite Helsingin kaupungin ulkopuolisista asiantuntijapalveluostoista
- 2 Asiantuntijapalvelut 2017_2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.09.2020 § 606

HEL 2020-005564 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Veronika Honkasalon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

28.09.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

07.10.2020

Palautusehdotus:

Veronika Honkasalo: Asia palautetaan uudelleenvalmisteltavaksi seuraavasti:

A. Vastataan aloitteessa asetettuihin vastaamatta jääneisiin kysymyksiin 1) Mikä on syynä asiantuntijapalveluiden loppusumman lisääntymiseen? ja 2) Mihin toimiin kaupunginkansliassa ryhdytään jotta ostojen tarkoituksenmukaisuus voidaan taata?

B. Lisäksi selvitetään tarkemmin, onko mahdollista saada taloudellisia säästöjä toteuttamalla suurempi osa ostetuista asiantuntijapalveluista omana työnä.

C. Selvitetään asiantuntijaostojen seurannan kehittämistä siten, että voidaan raportoida, millä perusteilla ulkopuolisiin ostoihin päädytään ja mikä osuus ostoista kilpailutetaan.

D. Selvitetään asiantuntijapalveluihin liittyvien tarjousten ja sopimusten julkistaminen kaupungin verkkosivuilla.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 13

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 13 - 2.

21.09.2020 Pöydälle

14.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Noora Fils, hankintapäällikkö, puhelin: 310 31501
noora.fils(a)hel.fi